

28. මහණෙනි, වෙදනාවන්ගේ ආදීනවය කවරේ ද? මහණෙනි, යම් හෙයකින් වෙදනාව අනිත්‍ය ද දුක් ද පෙරලෙනසුලු ද, මේ වෙදනාවන්ගේ ආදීනව ය යි.

29. මහණෙනි, වෙදනාවන්ගේ නිසාරණය කුමක් ද? මහණෙනි, වෙදනාවන්හි යම් ජ්‍යෙෂ්ඨතාවයක් වේ ද, ජ්‍යෙෂ්ඨතාවය ප්‍රකාශයක් වේ ද, මෙය වෙදනාවන්ගේ නිසාරණය යි

30. මහණෙනි, යම් කිසි මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ මෙසේ වෙදනාවන්ගේ ආඥාදය ආඥාද වශයෙන් ද, ආදීනවය ආදීනව වශයෙන් ද, නිසාරණය නිසාරණ වශයෙන් ද තතුසේ තොදනින් ද, ඔහු එකාන්තයෙන් තුමු හෝ වෙදනාවන් පිරිසිදු දන්තාහු ය, යම් සේ පිළිපත්තේ වෙදනාවන් පිරිසිදු දන්තේ තම එබඳු බව පිණිස මෙරමා හෝ සමාදන් කරවන්නාහු ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නො වේ. මහණෙනි, යම් කිසි මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ මෙසේ වෙදනාවන්ගේ ආඥාදය ආඥාද වශයෙන් ද ආදීනවය ආදීනව වශයෙන් ද නිසාරණය නිසාරණ වශයෙන් ද තතුසේ දනින් ද, ඔහු එකාන්තයෙන් තුමු හෝ වෙදනාවන් පිරිසිදු දන්තාහු ය, යම් සේ පිළිපත්තේ වෙදනාවන් පිරිසිදු දන්තේ තම එබඳු බව පිණිස මෙරමා හෝ සමාදන් කරවන්නාහු ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන වේ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සතුටු වූ එ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාෂිතය සතුටින් පිළිගත්හ.

මහාදුක්ඛකඛනි සූත්‍රය තෙවැනි යි.

1. 2. 4.

චූළදුක්ඛකඛනි සූත්‍රය.

1. මු ි විසින් මෙසේ අසන ලදී: එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයෙහි කිඤ්චවන්සුර භිශ්‍රොධාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එසේ මහානාම සැඟරප භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර එලඹියේ ය. එලඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද එකත්පසෙක හිත. එකත්ප වැසුන් මහානාම සැඟරප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල සැල කෙලේ ය.

2. වහන්ස, “ලොභය විතොපකෙලයයෙක, දෝෂය විතොපකෙලයයෙක, මොහය විතොපකෙලයයකැ” යි හඟවන්නු විසින් දෙසු දහම මෙසේ මම දීඨීරුත්‍රයෙහි දත සිටිමි. වහන්ස, “ලොභය විතොපකෙලයයෙක, දෝෂය විතොපකෙලයයෙක, මොහය විතොපකෙලයයෙකැ” යි හඟවන්නු දෙසු දහම මෙසේ මම දන්නෙමි නමුදු, කලෙක ලොභධම්මෝ ද මා සිත ගෙවා ගෙන සිටුවි. දෝෂධම්මෝ ද මා සිත ගෙවා ගෙන සිටුවි. මොහධම්මෝ ද මා සිත ගෙවා ගෙන සිටුවි. වහන්ස. ඒ මට මෙසේ සිතෙක් වෙයි: “යම් හෙයකින් කලෙක ලොභධම්මෝ ද මා සිත පැහැරැ ගෙන සිටිත් ද, දෝෂධම්මෝ ද මා සිත පැහැරැ ගෙන සිටිත් ද, මොහධම්මෝ ද මා සිත පැහැරැ ගෙන සිටිත් ද, එහෙයින් කිතමි කෙලෙස්දහමෙක් මා සතන්හි නොපුහුන් වී දෙ හෝ (යන සන්දෙහ සහිත සිත) යි.

3. සො ඵච ඛො තෙ මහානාම ධම්මො අජ්ඣන්තං අපහිනො යෙන තෙ ඵකදු ලොභධම්මාපි විතතං පරියාදාය නිට්ඨන්ති, ද්වෙසධම්මාපි විතතං පරියාදාය නිට්ඨන්ති, මොහධම්මාපි විතතං පරියාදාය නිට්ඨන්ති සො ච හි තෙ මහානාම ධම්මො අජ්ඣන්තං පහිනො අභවිස්ස, න නිං අගාරං අජ්ඣාචසෙය්‍යාසි, න කාමෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍යාසි. යස්මා ච ඛො තෙ මහානාම සො ඵච ධම්මො අජ්ඣන්තං අපහිනො, තස්මා නිං අගාරං අජ්ඣාචසෙය්‍යාසි, කාමෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍යාසි.

4. අපසායාදා කාමා ඛුද්දකඛා ඛුද්දපායාසා, ආදීනවො ඵත්ථ භියෙය්‍යාති ඉති චෙපි මහානාම අරියසාවකස්ස යථාභුතං සම්මපසඤ්ඤාය සුද්දිට්ඨං හොති, සො ච අඤ්ඤාත්‍රෙව කාමෙහි අඤ්ඤාත්‍ර අකුසලෙහි ධම්මෙහි පිතිසුඛං නාඤ්ඤායෙති අඤ්ඤාං වා තතො සන්තතරං, අථ ඛො සො තෙව නාව අනාවට්ඨි කාමෙසු හොති.

5. යතො ච ඛො මහානාම අරියසාවකස්ස අපසායාදා කාමා ඛුද්දකඛා ඛුද්දපායාසා, ආදීනවො ඵත්ථ භියෙය්‍යාති ඵචමෙතං යථාභුතං සම්මපසඤ්ඤාය සුද්දිට්ඨං හොති, සො ච අඤ්ඤාත්‍රෙව කාමෙහි අඤ්ඤාත්‍ර අකුසලෙහි ධම්මෙහි පිතිසුඛං අඤ්ඤායෙති අඤ්ඤාං වා තතො සන්තතරං, අථ ඛො සො අනාවට්ඨි කාමෙසු හොති.

6. මහාමපි ඛො මහානාම පුඤ්ඤව සම්මාදා අනභිසම්බුද්ධස්ස බොධිසත්තයෙසව සතො: “අපසායාදා කාමා ඛුද්දකඛා ඛුද්දපායාසා, ආදීනවො ඵත්ථ භියෙය්‍යාති ඵචමෙතං යථාභුතං සම්මපසඤ්ඤාය සුද්දිට්ඨං අහොසි,¹ සො ච අඤ්ඤාත්‍රෙව කාමෙහි අඤ්ඤාත්‍ර අකුසලෙහි ධම්මෙහි පිතිසුඛං නාඤ්ඤායෙති අඤ්ඤාං වා තතො සන්තතරං, අථ ඛවාහං තෙව නාව අනාවට්ඨි කාමෙසු පච්චඤ්ඤාසි.

1. හොති, මජ්ඣ. සා.

3. මහානාමය, “ යම් හෙයෙකින් කලෙක ලෝභධම්මයෝත්තා සිත පැහැර ගෙන සිටුනාහු වෙත් ද, දෝෂධම්මයෝත්තා සිත පැහැර ගෙන සිටුනාහු වෙත් ද, මෝහධම්මයෝත්තා සිත පැහැර ගෙන සිටුනාහු වෙත් ද, එහෙයින් ගෙම ලොභදෝෂමොහාබ්‍යධම්මය නා සතන්ති නොපුනුන් වෙයි. මහානාමය, ඉදින් එ ලොභාදිධම්මය නා සතන්ති ප්‍රතිණ වී නම්, තෝ ගිහිගෙහි බැසගෙන නො වසන්නෙහි. ද්විවිධකාමසම්පත්තුදු නො වළදන්නෙහි. මහානාමය, යම් හෙයෙකින් ගෙම ලොභාදිධම්මය නා සතන්ති අප්‍රතිණ වේ ද, එහෙයින් තෝ ගෙහි වාස කෙරෙහි. කාමයනුදු වළද කෙරෙහි.

4. මහානාමය, ඉදින් ආයඨිශ්‍රාවකයා විසින් “කාමයෝ (පරිත්‍යාසුඛ වන බැවින්) අප්‍රාසාදයහ. (ඉහභවයෙහිදු සම්පරාධයභවයෙහිදු අනන්‍යදුඛදායක වන බැවින්) බහුදුඛයහ. ඵෙභලොකික පාරලොකික උපායාසකෙලයසාධක වන බැවින්) බහුපායාසයහ. (දුෂ්ඨධර්මික සාම්පරාසික උපද්‍රවාධිසාන වන බැවින්) තෙල කාමසම්පතෙහි ආදිතව බෙහෙවැ” යි මෙසෙයින් යථාසවභාවය මනා නය විසින් ප්‍රඥයෙන් (සොචන් සෙදගැමි දෙමඟනැණින්) මනා කොට දක්නා ලද්දේ වෙයි. භෙ අර්භසුදු කාමයන් විනා මැ ලමු අකුසල් දහමුන් විනා මැ ප්‍රීතිසුඛය (සප්‍රීතික දෙ දුහැන) අභිගම නො කෙරේ ද, ඒ වරා, ශාන්තතර අනෙකක් හෝ (මතු දෙදුහැන හා දෙමඟ හා) අභිගම නො කෙරේ ද, වැළිත් හෙ එතැන් දක්වා කාමයෙහි අනාවර්තී නො ම වන්නේ යැ. (අවර්තීත ම වන්නේ ය. සෙසු දුහැනින් කරන විෂකම්භන ප්‍රභාණය හා මතු දෙමඟනැණින් කරන සමුවේදප්‍රභාණය හා නැති ගෙයින.)

5 මහානාමය, යම්කලෙක ආයඨිශ්‍රාවකයා විසින් “ කාමයෝ අප්‍රාසාදයහ, බහුදුඛයහ, තෙල කාමයෙහි උපද්‍රව බහුලයැ” යි මෙමසෙයින් තෙල යථාසවභාවය මනා නයවිසින් විදැසීනා ප්‍රඥයෙන්. මොනොවට දක්නා ලද්දේ වේ. හෙ ද කාමයන් විනා මැ අකුසල් දහමුන් විනා ම ප්‍රීතිසුඛය අභිගම කෙරේ ද, එ වරා, ශාන්තතර අනෙකක් හෝ අභිගම කෙරේ ද, එකල හෙ කාමයෙහි අනාවර්තී වෙයි (ලලන නැතියේ වෙයි.)

6. මහානාමය, මාඨීසමේවාධගෙන් පලමු මැ වතුසසන්තාවබොධ නොකල බෝසත් වැ සිටි මවිසුනු දු “කාමයෝ අප්‍රාසාදයහ, බහුදුඛයහ, බහුපායාසයහ, තෙල කාමයෙහි උපද්‍රව බහුලයැ” යි මෙසෙයින් තෙල යථාසවභාවය මනා නයින් (අධොරනඵදනා හැරැපියන) ප්‍රඥයෙන් මොනොවට දක්නා ලද්දේ වෙයි. මම ද කාමයන් විනා මැ අකුසල් දහමුන් විනා මැ ප්‍රීතිසුඛය අභිගම නො කෙලෙම වේ ද, එ වරා, ශාන්තතර අනෙකක් හෝ (මතු දෙදුහැන හා සතර මඟ හා) අභිගම නොකෙලෙම වේ ද, වැළිත් මම එතැන් දක්වා “ කාමයෙහි අනාවර්තීයමි ” යි නො මැ පිළින කෙලෙමි.

7. යතො ච ඛො මෙ මහානාම: “අපසස්සාදා කාමා ඛහුදුක්ඛා ඛහුපායාසා, ආදීනවො එත්ථ භියොයාති එවමෙතං යථාභුතං සමමප්පඤ්ඤාය පුද්දිට්ඨං අහොසි, සො ච අඤ්ඤාත්තෙව කාමෙහි අඤ්ඤාත්ත අකුසලෙහි ධම්මෙහි පිතිසුඛං අජ්ඣිගමං අඤ්ඤාඤ්ඤා තතො සන්තතරං, අථාහං අතාවට්ඨි කාමෙසු පච්චඤ්ඤාසිං.

8. කො ච මහානාම කාමානං අස්සාදො? පඤ්චමෙ මහානාම කාමගුණා. කතමෙ පඤ්ඤා? චක්ඛුපිඤ්ඤායො රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුපසංභිතා රජනීයා, සොතච්ඤ්ඤායො සඤ්ජ - පෙ - ඝාන - විඤ්ඤායො ගඤ්ඤා - පෙ - ජීව්හාවිඤ්ඤායො රසා - පෙ - කායච්ඤ්ඤායො ඵොට්ඨ්ඨො ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුපසංභිතා රජනීයා. ඉමෙ ඛො මහානාම පඤ්ඤා කාමගුණා. යං ඛො මහානාම ඉමෙ පඤ්ඤා කාමගුණෙ පටිච්ච උපපජ්ජති සුඛං සොමනස්සං, අයං කාමානං අස්සාදො.

9. කො ච මහානාම කාමානං ආදීනවො? ඉධ මහානාම කුල - පුත්තො යෙන සිප්පට්ඨානෙන ජීවිකං කපොති: යදි මුද්දාය යදි ගණනාය යදි සඛ්ඛානෙන යදි කසියා යදි වණිජ්ජාය යදි ගොරනකන යදි ඉස්සන්තෙත යදි රුජ්ජොරසෙන යදි සිප්පඤ්ඤාතරෙන, සීහස්ස පුරකවතො උණහස්ස පුරකවතො, ඛංසමකසවාතාතපසිරිංසපසමථස්සෙහි රිස්සමානො, බුප්පිපාසාය මියමානො. අයමපි මහානාම කාමානං ආදීනවො සජ්දිට්ඨිකො දුක්ඛකඤ්ඤො කාමහෙතු කාමනිදුතං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු.

10. තස්ස වෙ මහානාම කුලපුත්තස්ස ඵචං උට්ඨ්ඨතො සටතො වායමතො තෙ හොගා තාභිනිපථජ්ජනති, සො සොචති කිලමති පරිදෙවති, උරන්තාශ්චිං කඤ්ඤති, සමමොහං අපජ්ජති: “මොඝං වත මෙ උට්ඨානං. අථලො වත මෙ වායාමොති”. අයමපි මහානාම කාමානං ආදීනවො සජ්දිට්ඨිකො දුක්ඛකඤ්ඤො කාමහෙතු කාමනිදුතං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු.

11. තස්ස වෙ මහානාම කුලපුත්තස්ස ඵචං උට්ඨ්ඨතො සටතො වායමතො තෙ හොගා අභිනිපථජ්ජනති, සො තෙසං හොගානං ආරකඛාධිකරණං දුක්ඛං දෙමිහස්සං පටිසංවෙදෙති: “කිත්ති මෙ හොගෙ තෙව රුජානො හරෙය්‍යං, ත වොරු හරෙය්‍යං, ති අග්ගි ඛහෙය්‍ය, ත උදකං වහෙය්‍ය, ත අප්පියා දායාදා හරෙය්‍යනති”.

7. මහානාමය, යමකලෙක “කාමයෝ අප්‍රාසාදයක, බහුදුඛයක, බහුපායාසයක, තෙල කාමයෙහි උපද්‍රව බහුල ය” යි මෙසෙයින් තෙල යථාසභාවය මනා නයින් ප්‍රඥයෙන් දක්නා ලද්දේ වී ද, මම ද කාමයන් විනාමෑ අකුසල් දහමුත් විනා මෑ ප්‍රීතිසුඛය අභිගම කෙලෙම වෙමි ද, එ වර ශාන්තතර අනෙකක් හෝ අභිගම කෙලෙම වෙමි ද, එකල මම “කාමයෙහි අනාවර්තියෙමි” යි පිළින කෙලෙමි.

8. මහානාමය, කාමයන්ගේ ආසාද කවරේ ය? මහානාමය, මෙ කාමගුණයෝ ඊය් දෙනෙකි. කවර පස්දෙනෙක යත්: ඉඔව වූ කාන්ත වූ මනාප වූ ප්‍රියජාතික වූ කාමොපසංභාත වූ සිත්රදතට නිසි වූ වක්කුර් විදෙය රූපායතනයෝ ය... ශ්‍රොත්‍රවිදෙය ශබ්දයතනයෝ ය... ස්‍රාණවිදෙය ගතියතනයෝ ය... ජීහවිදෙය රසායතනයෝ ය, ඉඔවරමමණවූ, මනාපවූ, ප්‍රියරූපවූ, කාමොපසංභාතවූ, රජනීයවූ, කායවිදෙය ස්ප්‍රඔවච්ඡායතනයෝ ය. මහානාමය, මොහු පඤ්චකාමගුණයෝ යි. මහානාමය, මේ පස්කමගුණ පිණිස යම් සුඛයෙක් හෝ සොමතසෙක් හෝ උපදනේ වේ ද මේ කාමයන්ගේ ආසාද තම වෙයි.

9. මහානාමය, කාමයන්ගේ ආදීනව කවරේ ය? මහානාමය, මෙලොවෑ කුලපුත්‍රයෙක් හඤ්චුද්‍රායෙන් වේව යි, ගණනායෙන් වේව යි, පිණ්ඩ-ගණනායෙන් වේව යි, කාමිකමීයෙන් වේව යි, වෙණෙදුමෙන් වේව යි, ගොරක්කායෙන් වේව යි, අභි වටනින් වේව යි, රුජපුරුෂකමීයෙන් වේව යි, ශීතයට පුරුෂකාත වෑ (ශීතයට පෙරව වෑ) උෂණයට පුරුෂකාත වෑ මෑසි මදුරූ වාසුලහසපු යන මුත්තේ දලපහසින් හැටෙමින් සාරවසින් මියමින් යම්මෑ ශිලපයෙකින් දිවිවැටුම කෙරෙයි. මහානාමය, කාමයන් පිලිබද මේ ආදීනවය. ප්‍රත්‍යක්ෂ දුක්ඛසෙක. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මුල් කොට ගෙන ඇත. කාමයන් කාරණ කොටගෙන ඇත. කාමයන් පිලිබදි මෑ හෙතු ඇති වෙයි.

10. මහානාමය, ඉදින් මෙසෙයින් (ආජීවසමුත්ථාපක වීර්‍යයෙන් උසා කරන, (පුච්චාපරවීර්‍යය) සටනා කරන, එලනිඤ්ඤානි සදහා පියෝ කරන, ඒ කුලපුත්‍රයට ඒ භොගයෝ පලදවිසින් අභිනිඤ්ඤානි නො කෙරෙත් නම්, හෙ සොස්නේ ය. කල කිරෙත්තේ ය. වලජනේ ය. ලම්භියෙහි අත් පුනපුනා පැහැර හඬත්තේ ය. (විසංඥයකු සෙයින්) සමමොහයට වදනේ ය. කෙසේ ය යත්: “එකැතීන් මා උසා සිත් වී. එකැතීන් මා උසා අඵල වී” කියා යි. මහානාමය, කාමයන්ගේ මේ ආදීනවය. ප්‍රත්‍යක්ෂ දුක්ඛසෙක. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මුල් කොට ගෙන ඇත. කාමයන් කාරණ කොටගෙන ඇත. කාමයන් මෑ හෙතු කොට ගෙන පවත්තේ ය

11. මහානාමය, ඉදින් මෙසෙයින් උසා කරන, සටනා කරන, පියෝ කරන, ඒ කුලපුත්‍රයාහට ඒ භොගයෝ පලද විසින් නිපදිත් නම්, හෙ ඒ භොගයන්ගේ ආරක්කා කාරණ කොට ගෙන දුක් දෙමිතස් වලද කෙරෙයි. කෙසේ ය යත්: “කීනම් උපායෙකින් මා අයත් භොගයන් රජදරුවෝ නො ම ගෙන යෙන් ද, සොරූ නොගෙන යෙද් ද, ශිනි නො දවා ද, දීය උල්පවා නො වහා ද, අප්‍රියදයාදයෝ නො තෙරත් ද” කියා යි.

12. තස්ස එවං ආරක්ඛතො ගොපයතො තෙ භොගෙ රුජානො වා හරන්ති, චොරං වා හරන්ති, අග්භි වා භිහති, උදකං වා වහති, අප්පියා වා දයාදා හරන්ති, ඡොසා ඡොවති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාලිං කඤ්ඤි සමමොහං ආපජ්ජති: යමපි මෙ අභොසි තමපි තො නපීති, අයමපි මහානාම කාමානං ආදීතවො සඤ්චීකො දුක්ඛකකිකො කාමභෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු.

13. පුන ව පරං මහානාම කාමභෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු රුජානොපි රුජ්ඣති විවදන්ති, ඛත්තියාපි ඛත්තියෙහි විවදන්ති, බ්‍රාහ්මණාපි බ්‍රාහ්මණෙහි විවදන්ති, ගහපතීපි ගහපතීහි විවදන්ති, මාතෘපි පුත්‍රෙතන විවදති, පුත්‍රෙතාපි මාතරු විවදති, පිතෘපි පුත්‍රෙතන විවදති, පුත්‍රෙතාපි පිතරු විවදති, භාතෘපි භාතරු විවදති, භාතෘපි භගිනියා විවදති, භගිනීපි භාතරු විවදති, සභායොපි සභායෙන විවදති, තෙ තථ කලහවිභ්‍රාන්තිවාදපත්තා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පාණීහිපි උපකකමන්ති, ලෙඛිඤ්ඤිපි උපකකමන්ති, දණ්ඨෙහිපි උපකකමන්ති, ස්‍රොතෙහිපි උපකකමන්ති, තෙ තස් මරණමපි නිගව්ජන්ති මරණමත්තමපි දුක්ඛං, අයමපි මහානාම කාමානං ආදීතවො සඤ්චීකො දුක්ඛකකිකො කාමභෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු

14. පුන ව පරං මහානාම කාමභෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු අභිවමමං ගහෙතො ධනුකලාපං සන්තයතිතො උභතො විසුළුං සඛ්භාමං පකඤ්ඤන්ති උසුසුපි බ්‍රහ්මානෙසු සත්තිසුපි බ්‍රහ්මානාසු අසීසුපි විජ්ජොතලනෙසු, තෙ තථ උසුහිපි විජ්ඣන්ති, සත්තිසාපි විජ්ඣන්ති, අසීතාපි සීසං ජීඤ්ඤන්ති, තෙ තස් මරණමපි නිගව්ජන්ති මරණමත්තමපි දුක්ඛං, අයමපි මහානාම කාමානං ආදීතවො සඤ්චීකො දුක්ඛකකිකො කාමභෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු.

15. පුන ව පරං මහානාම කාමභෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු අභිවමමං ගහෙතො ධනුකලාපං සන්තයතිතො අද්දාවලෙපතො¹ උපකාරියො පකඤ්ඤන්ති උසුසුපි බ්‍රහ්මානෙසු සත්තිසුපි බ්‍රහ්මානාසු අසීසුපි විජ්ජොතලනෙසු, තෙ තථ උසුහිපි විජ්ඣන්ති, සත්තිසාපි විජ්ඣන්ති, පකකට්ඨිසාපි² මසීඤ්ඤන්ති, අභිවග්ගෙතපි ඔමද්දන්ති, අසීතාපි සීසං ජීඤ්ඤන්ති, තෙ තස් මරණමපි නිගව්ජන්ති මරණමත්තමපි දුක්ඛං, අයමපි මහානාම කාමානං ආදීතවො සඤ්චීකො දුක්ඛකකිකො කාමභෙතු කාමනිදනං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු

1. අව්‍යාවලෙපතො, සභා 2. ජකඤ්ඤාසපි, මජ්ඣ.

12. මෙයෙයින් ආරක්‍ෂා කරන, ගොපනා කරන, උනුගේ ඒ ගොගයන් රජදරුවෝ ගෙන යෙත්. සොරු හෝ ගෙන යෙත්. හිනි හෝ දවසි. දිය හෝ පානකරෙයි. අප්‍රිය දායාදයෝ හෝ තෙරන්. හෙ සොස්තේ ය, කලුකිරිතේ ය, වලපතේ ය, ලුම්බියෙහි අත් පැහැර හඬන්තේ ය, සමොහයට වදනේ ය. කෙසේය යත්: “යම් ධනයෙක් මට වී ද, එ ද අපට තැනි වී” කියා සි. මහානාමය, මෙද කාමයන්ගේ ආදිනවය, ප්‍රත්‍යක්‍ෂ දුක් රැසෙකැ. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මුල්කොට ගෙන ඇත. කාමයන් කාරණ කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මෑ හෙතු කොට ගෙන පවත්නේ ය.

13. තවද මහානාමය, කාමප්‍රත්‍යයයෙන් කාමයන් නිදන කොට, කාමයන් කරණ කොට, කාමයන් මෑ හෙතු කොට රජදරුවෝ ද රජදරුවන් හා විරුද්ධ වාද කෙරෙත්. ඤත්‍රියයෝ ද ඤත්‍රියයන් හා විවාද කෙරෙත්. ඛමුණෝ ද ඛමුණන් හා විවාද කෙරෙත්. ගැහැවියෝ ද ගැහැවියන් හා විවාද කෙරෙත්. මවුදු ප්‍රභූ හා විවාද කෙරෙයි. පින් ද මවු හා විවාද කෙරෙයි. සොහොවුරු දු සොහොවුරු හා විවාද කෙරෙයි. සොහොවුරු දු බිත්තැඹු හා විවාද කෙරෙයි. බිත්තැඹු දු බායා හා විවාද කෙරෙයි. යහළු දු යහළු හා විවාද කෙරෙයි. ඔහු එහි කලහවිරුද්ධ-ග්‍රහණ - විරුද්ධවාදයට අවන්තාහු උනුත් අතිනුදු පහරත්. කැටිනුදු පහරත්. දඩියෙකු දු පහරත්. සැතියුදු පහරත්. ඔහු එහි දී මරණයට ද මරණමාත්‍ර දු දුඛයට ද යෙති. මහානාමය, කාමයන්ගේ මෙද ආදිනවය. ප්‍රත්‍යක්‍ෂ දුක් රැසෙකැ. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මුල් කොට ගෙන ඇත. කාමයන් කාරණ කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මෑ හෙතු කොට ගෙන පවත්නේ ය.

14 තවද මහානාමය, කාමප්‍රත්‍යයයෙන් කාමයන් නිදන කොට, කාමයන් කරණ කොට, කාමයන් මෑ හෙතු කොට සර ද විදුතා ලබන් මෑ සිරිය ද වුහුටන් මෑ කඩුදු ඔබ මොබ පෙරෙලා වැටෙත් මෑ කඩුපලික ගෙන, දුනු හියොවුරු සකසා බාද, දෙපසින් මුළුදුත් සඹුගාමයට පිවිසෙති. ඔහු එහි දී ඊයෙකුදු විදිත්. සිරියෙකුදු විදිත්. කඩුයෙකුදු හිස් සිදිත්. ඔහු එහි දී මරණයට ද මරණමාත්‍ර දු දුඛයට ද යෙයි. මහානාමය, කාමයන්ගේ මෙද ආදිනවය. ප්‍රත්‍යක්‍ෂ දුක් රැසෙකැ. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මුල් කොට ගෙන ඇත. කාමයන් කාරණ කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මෑ හෙතු කොට ගෙන පවත්නේ ය.

15. තවද මහානාමය, කාමප්‍රත්‍යයයෙන් කාමයන් නිදන කොට, කාමයන් කරණ කොට කාමයන් මෑ හෙතු කොට, සර ද විදුතා ලබන් මෑ සිරිය ද වුහුටන් මෑ කඩුදු ඔබ මොබ පෙරෙලා වැටෙත් මෑ කඩුපලික ගෙන, දුනු හියොවුරු සකසා බාද තෙත්කලුල් අලෙවු දුන් පවුරු පදනමට පැහැ ගනිත්. ඔහු එහි දී ඊයෙකුදු විදිත්. සිරියෙකුදු විදිත්. කකියන ගොමිනු දු තෙමත් ගත දන්තයෙකුදු අවමදීන කෙරෙත්. කඩුයෙකුදු හිස් සිදිත්. ඔහු එහි දී මරණයට ද මරණමාත්‍ර දු දුඛයට ද යෙත් මහානාමය, මෙ ද කාමයන්ගේ ආදිනවය වෙයි. සාදුෂ්ටික දුක් රැසෙකැ. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ඇති වෙයි. කාමයන් කාරණ කොට ඇති වෙයි. කාමයන් පිලිබාදී මෑ හෙතු ඇතියේ වෙයි.

16. පුත ව පරං මහානාම කාමහෙතු කාමනිදුතං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු සන්ධිපි ජීන්දනති, නිලොපමපි හරන්ති, එකා-
ගාරිකමපි කරොන්ති, පරිපණෙපි තිට්ඨන්ති, පරදුරමපි ගච්ඡන්ති. තමෙන-
රුජානො ගහෙත්වා විවිධා¹ කම්මකාරණා² කාරොන්ති: කසාතිපි
තාලෙනති, වෙනෙනතිපි තාලෙනති, අභිදණ්ඩකෙහිපි තාලෙනති, හත්ථපි
ජීන්දනති, පාදමපි ජීන්දනති, හත්ථපාදමපි ජීන්දනති, කණණමපි ජීන්දනති,
තාසමපි ජීන්දනති, කණණතාසමපි ජීන්දනති, බිලඛනථාලිකමපි කරොන්ති,
රුහුච්චමපි කරොන්ති, ජොතිමාලිකමපි කරොන්ති, හත්ථපජෝතිකමපි
කරොන්ති, ' එරකචත්තිකමපි කරොන්ති, මිරකචාසිකමපි කරොන්ති,
බාරුපතච්ඡිකමපි කරොන්ති, පලිසපරිවත්තිකමපි කරොන්ති, පලාල-
පිඨකමපි කරොන්ති, තතෙත්තිපි තෙලෙන ඔසිඤ්චන්ති, සුත්තමහිපි
බාදපෙනති, ඡවන්තමපි සුලෙ උත්තාසෙනති, අසිනාපි සීසං ජීන්දනති.
තෙ තත්ථ මරණමපි නිගච්ඡන්ති මරණමත්තමපි දුක්ඛං අයමපි මහානාම
කාමානං ආදීතවො සන්ධිකො දුක්ඛකකිකො කාමහෙතු කාමනිදුතං
කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු.

17 පුත ව පරං මහානාම කාමහෙතු කාමනිදුතං කාමාධිකරණං
කාමානමෙව හෙතු කායෙන දුච්චරිතං චරන්ති, වාචාය දුච්චරිතං
චරන්ති, මහසා දුච්චරිතං චරන්ති. තෙ කායෙන දුච්චරිතං චරිත්වා වාචාය
දුච්චරිතං චරිත්වා මහසා දුච්චරිතං චරිත්වා කායසස ගෙදු පරමමරණා අපායං
දුග්ගතිං විතිපාතං තිරයං උපපජ්ජන්ති. අයං මහානාම කාමානං ආදීතවො
ස මපරසිකො දුක්ඛකකිකො කාමහෙතු කාමනිදුතං කාමාධිකරණං
කාමානමෙව හෙතු.

18. එකමිදුහං මහානාම සමයං ගුණගහෙ විහරාමි ගිජ්ඣකුමෙ
පබ්බතෙ. තෙන බො පන සමයෙන සමබ්බුලා නිගණ්ඨා ඉසිගිලිපසො
කාලුසිලායං උබ්බට්ඨකා භොන්ති ආසනපටිකඛිත්තා. ඔපකකමිකා
දුක්ඛා තිප්පා කට්ඨකා වෙදනා වෙදියන්ති. අථ බොහං මහානාම
සායනනසමයං පටිසලලානා වුට්ඨිතො යෙන ඉසිගිලි පසො
කාලුසිලා යෙන තෙ නිගණ්ඨා තෙත්ථපසඛිකමිං. උපසඛිකමිත්වා තෙ නිගණ්ඨා
එතදවොචං: කිත්තනු තුමෙහ ආවුසො නිගණ්ඨා, උබ්බට්ඨකා ආසන-
පටිකඛිත්තා ඔපකකමිකා තිප්පා හට්ඨකා වෙදනා වෙදියොථාති? එවං වුත්තෙ
මහානාම තෙ නිගණ්ඨා මං එතදවොචුං: නිගණ්ඨා ආවුසො
නාචුප්පන්තා සබ්බඤ්ඤ සබ්බදසොථී අපරිසෙසං ඤ්ඤාදසන්තං පටිච්චානාති:
චරතො ව මෙ තිට්ඨතො ව සුත්තසස ව ජාගරසස ව සත්තං සමිතං
ඤ්ඤාදසන්තං පච්චුපට්ඨිතන්ති -

1. විවිධාහි, 2. කම්මකාරණාහි, සහ.

16. තවද මහානාමය, කාමප්‍රත්‍යයයෙන් කාමයන් නිදන කොට, කාමයන් කරණ කොට, කාමයන් මෑ හෙතු කොට, උමග ද සිදිත්. නිර්ලොප (ගම්පැතැරිම්) කොට තෙරන්. ජීවත්‍රාහයෙන් ගෙනැ ධන තෙරිම් ද කෙරෙත්. මගනැතිමෙහිදු සිටිත් පරමුත් කරු දයෙහි. රජ-දරුවෝ උහු ගෙන විවිධ කම්කටොලු කෙරෙති: කටුමනිගායෙනු දු තලත්. වේවැලිනුදු තලත්. අත ද සිදිත්. පය ද සිදිත්. අත්පා ද සිදිත්. කන ද සිදිත්. නැහැය ද සිදිත්. කන්තැහැ ද සිදිත්. බිලඹහපාලිකවඩ ද කෙරෙත්. සබ්බමුණ්ඛිකවඩ ද කෙරෙත්. රුහු-මුඛවඩ ද කෙරෙත්. ජොතිමාලිකවඩ ද කෙරෙත්. හත්තපඤ්ඤාතිකවඩ ද කෙරෙත්. එරකවත්තිකවඩ ද කෙරෙත්. මිරකවාසිකවඩ ද කෙරෙත්. එණෙයකවඩ ද කෙරෙත්. බලිසමංසිකවඩ ද කෙරෙත්. කතාපණක වඩ ද කෙරෙත්. බාරුපතවජ්ජකවඩ ද කෙරෙත්. පලිඝපරිවත්තිකවඩ ද කෙරෙත්. පලාලපිඝකවඩ ද කෙරෙත්. තප්පකෙලයෙනුදු තෙමත්. කිණබල්ලන් ලවා කවත්. දිවත් හුලා හිදුවත්. කටුයෙනුදු හිත් සිදිත්. ඔහු එහි දී මරණයට ද වැදගතිත්. මරණමාත්‍රදුඛයට ද යෙත්. මහානාමය, මෙද කාමාදිතවය, සාන්දුඝටික දුඛසකකියෙකැ. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන ඇත. කාමයන් මුල් කොට ගෙන ඇත. කාමයන් කාරණ කොට ගෙන ඇත. කාමයන් පිලිබැදී මෑ හෙතු ඇතිගේ වෙයි.

17. තවද මහානාමය, කාමප්‍රත්‍යයයෙන් කාමයන් නිදන කොට කාමයන් කරණ කොට, කාමයන් මෑ හෙතුකොට, කසින් දුසිරිත් කරන්. වචනගෙන් දුසිරිත් කරන්. සිතින් දුසිරිත් කරන්. ඔහු කසින් දුසිරිත් පුරු, වචනගෙන් දුසිරිත් පුරා, සිතින් දුසිරිත් පුරා, කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් වෙන් ව සිටුනා තපුරුගතිගක් වන විවසට වෑ වැටෙන තැන් වන නිරයට එලඹෙත්. මහානාමය, මේ කාමාදිතවය සාමපරුසිකදුඛ සකකියෙකි. කාමයන් ප්‍රත්‍යය කොට ඇත. කාමයන් මුල් කොට ඇත. කාමයන් කාරණ කොට ඇත. කාමයන් පිලිබැදී මෑ හෙතු ඇතිගේ වෙයි.

18. මහානාමය, මම එක් කලෙක මේ රජගහ නුවර ගිජුකුළු පව්වෙහි විසිමි. එසමයෙහි නුවවහු බොහෝ දෙනෙක් ඉගිසිලිපටු ඇලයෙහි කළුගල් අතලෙහි පියනලද අසුන් ඇති වෑ නැගිට සිටියාහු වෙති. (සභානාදී)උපක්‍රමයෙන් වන තීව්‍ර කටුක දුඛවෙදනාවන් විදිත්. මහානාමය, මම එසද සවස්වරුගෙහි පිලිසලනින් නැගිටියෙමි ඉසිහිලි ඇලයෙහි කළු ගල් අතල වෙත එනුවවුන් කරු එලැබියෙමි. එලඹ එ නුවවුතට තෙල බස් කියෙමි: ‘ඇවැත්නි, තිගණ්ඨයෙනි, කවර කරුණින් තෙපි පිහු අසුන් ඇති වෑ නැගිට සිටිනහු තීව්‍ර කටුක ඖපක්‍රමක දුඛවෙදනාවන් විදුනාව? කියා යි. මහානාමය, මෙසේ කී කල, ඒ නුවවහු මට තෙල බස් කී “ඇවැත්නි, නාතපුත්ත නුවට (අහු අතා වත්මන්) හැම දන්තෙකැ හැම දක්නාසුල්ලෙකැ. අපරිශෙඝ සබ්බාත ඥානදර්ශනය පිලික කෙරෙයි: ඇවිදුනු වූ ද, සිටුනු වූ ද, නිදනු වූ ද, නිදිවරනු වූ ද, මට හැමකල් නිරතුරු ඥානදර්ශනය එලඹ සිටුනේ ය කියා” යි.-

සො එවමාහ: “අභි වො නිගණ්ඨා, පුබ්බෙ පාපං කමමං කතං. තං ඉමාය කට්ඨකාය දුක්ඛකරකාරිකාය නිජ්ජරෙථ. යං පනෙත්ථ එතරගි කායෙන සංවුතා වාචාය සංවුතා මතසා සංවුතා තං ආයතීං පාපස්ස කමමස්ස අකරණං. ඉති පුරුණානං කමමානං තපසා ව්‍යන්තීහාවා, නවානං කමමානං අකරණා ආයතීං අනවස්සවො. ආයතීං අනවස්සවා කමමකකියො. කමමකකියා දුක්ඛකකියො. දුක්ඛකකියා වෙදනාකකියො. වෙදනාකකියා සබ්බං දුක්ඛං නිජ්ජණණං හවිස්සතී” ති. තඤ්ඤා පතඤ්ඤාකා රූච්චතී වෙච ඛමති ච තෙන වච්ඤා අත්තමතානි

19. එවං චූඤ්ඤා අහං මහානාම තෙ නිගණ්ඨෙ එතදවොචං: කිමපන භූමෙහ ආචුසො නිගණ්ඨා ජානාථ: ‘අනුචමෙච මයං පුබ්බෙ න නානුචමොති?’ නො හිදං ආචුසො. කිමපන භූමෙහ ආචුසො නිගණ්ඨා ජානාථ: අකරමෙච මයං පුබ්බෙ පාපං කමමං. නාකරමොති? නො හිදං ආචුසො. කිමපන භූමෙහ ආචුසො නිගණ්ඨා ජානාථ: එවරූපං වා පාපං කමමං අකරමොති? නො හිදං ආචුසො. කිමපන භූමෙහ ආචුසො නිගණ්ඨා ජානාථ: එත්තකං වා දුක්ඛං නිජ්ජණණං එත්තකං වා දුක්ඛං නිජ්ජරෙතබ්බං, එත්තකමගි වා දුක්ඛෙ නිජ්ජණණෙ සබ්බං දුක්ඛං නිජ්ජණණං හවිස්සතීති? නො හිදං ආචුසො. කිමපන භූමෙහ ආචුසො නිගණ්ඨා ජානාථ: දිට්ඨව ධමමෙ අකුසලානං ධමමානං පහානං කුසලානං ධමමානං උපසම්පදන්ති? නො හිදං ආචුසො. ඉති කීර භූමෙහ ආචුසො නිගණ්ඨා න ජානාථ: අනුචමෙච මයං පුබ්බෙ න නානුචමොති. න ජානාථ: අකරමෙච මයං පුබ්බෙ පාපං කමමං න නාකරමොති. න ජානාථ: එවරූපං වා එවරූපං වා පාපං කමමං අකරමොති. න ජානාථ: එත්තකං වා දුක්ඛං නිජ්ජණණං, එත්තකං වා දුක්ඛං නිජ්ජරෙතබ්බං, එත්තකමගි වා දුක්ඛෙ නිජ්ජණණෙ සබ්බං දුක්ඛං නිජ්ජණණං හවිස්සතීති. න ජානාථ: දිට්ඨව ධමමෙ අකුසලානං ධමමානං පහානං කුසලානං ධමමානං උපසම්පදං. එවං සතො ආචුසො නිගණ්ඨා යෙ ලොකෙ ලුඤ්ඤා ලොභිත පාණීනො කුරුරකමන්තා මනුස්සෙසු පච්චාජාතා, තෙ නිගණ්ඨෙසු පබ්බජන්තීති.

20. න ඛො ආචුසො ගොතම පුබ්බෙන සුඛං අධිගන්තබ්බං, දුග්ගෙහ ඛො සුඛං අධිගන්තබ්බං. පුබ්බෙ ව භාචුසො ගොතම සුඛං අධිගන්තබ්බං අහවිස්ස, රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරෙණ සුඛං අධිගචෙජ්ජය. රුජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරෙණ සුඛවිහාරිතරෙණ ආයසමතා ගොතමෙනාති.

හෙ මෙසේ කියයි: “නුවවුනි, පෙරු තොර කල පාපකම් ඇත. එවච්ච මේ කවුක දුෂකරකුතියායෙන් දිරවා ලව. යම් කරුණින් මෙහි දැන් කාපිසිමුනි තුන් තැනින් සංවෘත වචී ද, එකරුණ මතුයෙහි පාපකමියායේ තොකිරිම වෙයි. මෙසේ පුරුණ කමියන් තපසින් තැවී අවසන් වීමෙනුදු, තවකමියන් නො කිරීමෙනුදු මතුයෙහි ආසුර(කමී රුස් කිරීමෙන්) නො වෙයි. මතුයෙහි අනාසුර හෙතුයෙන් කමීක්‍ෂය වෙයි කමීක්‍ෂය හෙතුයෙන් දුඛක්‍ෂය වෙයි දුඛක්‍ෂය හෙතුයෙන් වෙදනාක්‍ෂය වෙයි. වෙදනාක්‍ෂය හෙතුයෙන් හැම දුක් නිර්ජණී වෙයි.” එද වතාහි අපට රුස්තේ යැ. සහනු ද වෙයි. එසිනුදු අපි සතුටු වමහ සි.

19 මහානාමය, මෙසේ කීකල මම එ නුවවුනට තෙල කියෙමි: ඇවැත්නි, නුවවුනි, “අපි පෙර වූමෝ ම යැ. නුවුමෝ නො වූමහ”යි කීම තෙපි දන්නා ව? ඇවැත්නි, මෙසේ අපි නොදනුමහ. ඇවැත්නි නුවවුනි, “අපි පෙර පවිකම් කලාවමෝ ම යැ. නොකලාවමෝ නො වූමහ” යි කීම තෙපි දන්නා ව? ඇවැත්නි, මෙ ද නොදනුමහ. ඇවැත්නි, නුවවුනි, “මෙවන් මෙවන් පවිකම් කලාවමෝ” යි කීම තෙපි දන්නා ව? ඇවැත්නි, මෙ ද නොදනුමහ. ඇවැත්නි. නුවවුනි, “මෙතෙක් හෝ දුක් දිරිණ. මෙතෙක් හෝ දුක් දිරවිය යුතුය. මෙතෙක් හෝ දුක් දිරුණුකල දුක් හැම නිර්ජණී වනුයේ” යි කීම තෙපි දන්නා ව? ඇවැත්නි, මෙ ද නොදනුමහ. ඇවැත්නි, නුවවුනි, “මෙ ලොවිහි මැ අකුශලධර්මයන්ගේ ප්‍රභාණය හා කුශලධර්මයන්ගේ උපසමපත් හා වෙති” යි කීම තෙපි දන්නා ව? ඇවැත්නි, මෙ ද නොදනුමහ. ඇවැත්නි, නුවවුනි, මෙසෙසින් තෙපි “පෙර වූවෝ මය, නුවුවෝ නො වූමහ” යි නො දනුව. “අපි පෙර පවිකම් කලාවමෝ ම යැ, නොකලාවමෝ නො වූමහ” යි නො දනුව. “මෙවන් මෙවන් පවිකම් කලාවමෝ” යි නො දනුව. “මෙතෙක් හෝ දුක් දිරිණ. මෙතෙක් හෝ දුක් දිරවිය යුතු ය. මෙතෙක් හෝ දුක් දිරුණු කල දුක් හැම නිර්ජණී වනුයේ ” යැ යි නො දනුව. “මෙ ලොවිහි මැ අකුශලධර්මයන්ගේ ප්‍රභාණය හා කුශලධර්මයන්ගේ උපසමපත් හා වෙති” යි නො දනුව. ඇවැත්නි, නුවවුනි, මෙසේ වන් මැ, ලොකයෙහි රොදු, ලෙහෙයෙන් වැකුණු අත් ඇති, කැකුළුකම් ඇති, මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් යම් කෙනෙක් ඇත් ද, ඔහු නුවවුන් කෙරෙහි පැවිදි වෙති.

20. ඇවැත්නි, ගොසුම් ගොතුචෙති, සුඛයෙන් සුඛය අධිගනනාවස (ලැබිය යුතු) නොවේ. දුඛයෙන් මැ සුඛය අධිගනනාවස වේ. ඇවැත්නි, ගොසුම්ගොතුචෙති, සුඛයෙන් සුඛය අධිගනනාවස වේ නම්, මහබෙඤ්චර වන, සෙනා ඇති, දකුම්කලු අත් බැව් ඇති බිම්සර රජ සුඛය ලබන්නේ යැ. මහබෙඤ්චර වන බිම්බසාර සෙනිය රජ ආසුමින් ගොසුම්ගොතුචනට වඩා අත්‍යවශයෙන් සුඛවිහාර ඇතියේ යැ.

21. අඛායසමනොති නිගණ්ඨාති සහසා අප්පට්ඨාධා වාචා භාසිතා: “න ඛො ආවුසො ගොතම, සුඛෙන සුඛං අධිගන්තබ්බං. දුක්ඛෙන ඛො සුඛං අධිගන්තබ්බං. සුඛෙන ච භාවුසො ගොතම, සුඛං අධිගන්තබ්බං අභවිසා, රුජා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො සුඛං අධිගචෙජ්ජයා. රුජා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො සුඛවිහාරිතරො ආයස්මිතා ගොතමොනා”ති.

22. අපි ච අභමෙච තත්ථ පටිපුච්ඡිතබ්බො: කො නු ඛො ආයසමනානං සුඛවිහාරිතරො රුජා වා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො ආයසමා වා ගොතමොති?

23. අඛාවුසො ගොතම අමෙහති සහසා අප්පට්ඨාධා වාචා භාසිතා: “න ඛො ආවුසො ගොතම සුඛෙන සුඛං අධිගන්තබ්බං. දුක්ඛෙන ඛො සුඛං අධිගන්තබ්බං. සුඛෙන ච භාවුසො ගොතම, සුඛං අධිගන්තබ්බං අභවිසා, රුජා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො සුඛං අධිගචෙජ්ජයා. රුජා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො සුඛවිහාරිතරො ආයසමනා ගොතමොනා”ති. අපි ච ත්ඨිතෙනං, ඉදං තිපි මයං ආයසමනං ගොතමං පුච්ඡාම: කො නු ඛො ආයසමනානං සුඛවිහාරිතරො රුජා වා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො ආයසමා වා ගොතමොති?

24. කෙන භාවුසො නිගණ්ඨා භූමෙහච තත්ථ පටිපුච්ඡිසාමි. යථා වො බමෙය්‍ය, තථා නං බ්‍යාකරෙය්‍යාථ: නං කිං මඤ්ඤථාචුසො නිගණ්ඨා, පහොති රුජා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො අනිඤ්ඤමානො කායෙහ අභාසමානො වාචං සත්ත රතතිජ්ඣිවාති එකන්තසුඛපට්ඨංවෙදී¹ විහරිතුන්ති? නො භිදං ආවුසො. නං කිං මඤ්ඤථාචුසො නිගණ්ඨා, පහොති රුජා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො අනිඤ්ඤමානො කායෙහ අභාසමානො වාචං ඡරතතිජ්ඣිවාති -පෙ- පඤ්ච රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- චත්තාරි රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- තිණි රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- ඤ්ච රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- එකං රතතිජ්ඣිවං. එකන්තසුඛපට්ඨංවෙදී විහරිතුන්ති? නො භිදං ආවුසො.

25. අහං ඛො ආවුසො නිගණ්ඨා, පහොමි අනිඤ්ඤමානො කායෙහ අභාසමානො වාචං එකං රතතිජ්ඣිවං එකන්තසුඛපට්ඨංවෙදී විහරිතුං. අහං ඛො ආවුසො නිගණ්ඨා, පහොමි අනිඤ්ඤමානො කායෙහ අභාසමානො වාචං ඤ්ච රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- තිණි රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- චත්තාරි රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- පඤ්ච රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- ඡ රතතිජ්ඣිවාති -පෙ- සත්ත රතතිජ්ඣිවාති එකන්තසුඛපට්ඨංවෙදී විහරිතුං. නං කිං මඤ්ඤථාචුසො නිගණ්ඨා, එචං සන්තෙ කො සුඛවිහාරිතරො රුජා වා මාගධො සෙතියො බිලබ්බාරො අහං වාති? එචං සන්තෙ ආයසමාව ගොතමො සුඛවිහාරිතරො රඤ්ඤ මාගධෙන සෙතියෙන බිලබ්බාරෙනාති.

ඉදංමචොච භගවා. අත්තමනො මහානාමො සකෙකා භගවනො භාසිතං අභිතජ්ඣිති.

චූළදුක්ඛකඛ්ඤාසූතං වතුත්ථං.

1. එකන්තසුඛං පට්ඨංවෙදී, මජ්ඣ.

21, “ ඇවැත්ති, ගොසුම්ගොසුමෙති, සුඛයෙන් සුඛය අධිගන්නාව්‍ය නො වේ. දුඛයෙන් මෑ සුඛය අධිගන්නාව්‍ය වේ. ඇවැත්ති, ගොසුම් ගොසුමෙති, සුඛයෙන් සුඛය අධිගන්නාව්‍ය වේ නම්, මගධෙඤ්චර වන, දැකුම්කලු අත්බැව් ඇති, සෙනිසරජ සුඛය ලබන්නේ යැ. මගධෙඤ්චර වන බිලිසාර සෙනිසරජ ආයුෂමත් ගොසුම් ගොසුමවනට වඩා අත්‍යවශ්‍යෙන් සුඛවිහාර ඇතියේ යැ” යි ආයුෂමත් නුවවුන් විසින් එකාන්තයෙන් මෑ ලාභෙලා නුවණින් නොසලකා බසෙක් කියන ලද.

22 වැළුදු මම මෑ එකරුණෙහි ලා (තොප විසින්) පිළිවිසිය සුදුසුයෙමි. කෙසේ ය: “ආයුෂමතුන් දෙදෙනා අතුරින් කවරෙක් නම් අධිකතර සුඛවිහරණ ඇතියේ වේ ද, මගධෙඤ්චර බිලිසාර සෙනිසරජ හෝ ආයුෂමත් ගොසුම්ගොසුම හෝ?” යි.

23. “ඇවැත්ති, ගොසුම්ගොසුමෙති, සුඛයෙන් සුඛය අධිගන්නාව්‍ය නො වේ. දුඛයෙන් මෑ සුඛය අධිගන්නාව්‍ය වේ. ඇවැත්ති, ගොසුම්ගොසුමෙති, සුඛයෙන් සුඛය අධිගන්නාව්‍ය වේ නම් මගධෙඤ්චර වන, දැකුම්කලු අත්බැව් ඇති, සෙනිසරජ සුඛය ලබන්නේ ය. ආයුෂමත් ගොසුම් ගොසුමවනට වඩා මගධෙඤ්චර බිලිසාර සෙනිසරජ අධිකසුඛවිහරණ ඇතියේ යැ” යි ඇවැත්ති, ගොසුම්ගොසුමෙති, අප විසින් එකාන්තයෙන් මෑ ලාභෙලා නුවණින් නොසලකා බසෙක් කියනලද මෑයි. වැළුන් තෙල තිබේවා. දැන් වේව යි අපි ආයුෂමත් ගොසුම්ගොසුමවන් විචාරම්භ: “ආයුෂමතුන් දෙදෙනා අතුරින් කවරෙක් නම් අධිකසුඛවිහරණ ඇතියේ වේ ද, මගධෙඤ්චර බිලිසාර සෙනිසරජ හෝ ආයුෂමත් ගොසුම්ගොසුම හෝ?” යි.

24. ඇවැත්ති, නුවවුනි එකරුණින් තොප මෑ එහිලා පුළුචුසුම්භ: යම් පරිදි තොපට ඊසියේ ද, එපරිදි එය පවසම. ඇවැත්ති, ඒ කිමෑ යි හඟනාව? මගධෙඤ්චර බිලිසාර සෙනිසරජ කසින් නොසැලෙමින් තෙපුල් නොබෙණෙමින් සන් දවරියක් නරතුරු සුව විදුනාසුලු වෑ විහරණ කරන්නට හැකියේ ද? ඇවැත්ති, මේ නොහැකි යැ. ඇවැත්ති, ඒ කිමෑ යි හඟනාව? මගධෙඤ්චර බිලිසාර සෙනිසරජ කසින් නොසැලෙමින් තෙපුල් නොබෙණෙමින් දවරිය දෙකක්... දවරිය සහක්... විහරණ කරන්නට හැකියේ ද?... දවරිය පසක්... දවරිය සහක් ... දවරිය තුනක්... දවරිය දෙකක්... එක් දවරියක්... නරතුරු සුව විදුනාසුලු වෑ විහරණ කරන්නට හැකියේ ද? ඇවැත්ති, මේ නොහැකි යැ.

25. ඇවැත්ති, නුවවුනි, මම වනාහි කසින් නොසැලෙමින් තෙපුල් නොබෙණෙමින් එක් දවරියක් නරතුරු සුව විදුනාසුලු වෑ විහරණ කරන්නට හැකියෙමි. ඇවැත්ති, නුවවුනි, මම වනාහි කසින් නොසැලෙමින් තෙපුල් නොබෙණෙමින් දවරිය දෙකක්... දවරිය තුනක්... දවරිය සහක්... දවරිය පසක් ... දවරිය සහක්... දවරිය සහක් නරතුරු සුව විදුනාසුලු වෑ විහරණ කරන්නට හැකියෙමි. ඇවැත්ති නුවවුනි, ඒ කිමෑ යි සිතන්නාව? මෙසෙසින් වන් මෑ කවරෙක් නම් අධික සුඛවිහරණ ඇතියේ වේ ද, මගධෙඤ්චර බිලිසාර සෙනිසරජ හෝ යැ, මම හෝ ය? මෙසෙසින් වන් මෑ මගධෙඤ්චර බිලිසාර සෙනිසරජට වඩා ආයුෂමත් ගොසුම්ගොසුමෙති අධික සුඛවිහරණ ඇතියෙහි යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසුභ වදාලන සතුටුසිත් ඇති මහනාම සැඟරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාෂිතය අභිමුඛ කොට පිළිගත්තේ යැ.

චූළදකඛකකිසුත්‍රය සතරවැනි යි.